

Ifølge liste

Deres ref
202504394

Vår ref
26/2231-

Dato
15. oktober 2026

Lede AS - Konsesjon til Frier transformatorstasjon og 132 kV kraftledninger fra Frier til Herum - klagebehandling

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga 3. juli 2026 Lede AS tillatelse til å bygge, eie og drive Frier transformatorstasjon og to parallelle 132 kV ledninger fra transformatorstasjonen til Herum transformatorstasjon. NVE ga samtidig ekspropriasjonstillatelse.

NVEs vedtak ble påklaget 12. august 2026 av grunneier Erik Klepp. NVE har vurdert klagen og kommet til at den ikke gir grunnlag for å omgjøre vedtaket. Klagen ble 14. september 2026 oversendt Energidepartementet til behandling.

Bakgrunn

Lede AS søkte 18. juni 2025 om anleggskonsesjon for Frier transformatorstasjon. Lede begrunner søknaden med at dagens regional- og distribusjonsnett har begrenset kapasitet og hindrer tilknytning av nye virksomheter. De omsøkte nettanleggene er nødvendige for å sikre tilstrekkelig nettkapasitet, økt forsyningssikkerhet og videre næringsutvikling i området.

NVE ga i 2018 Lede konsesjon til å bygge en dobbeltkursledning i den aktuelle traseen. I den nye søknaden ønsker Lede i stedet å etablere to parallelle enkeltkursledninger for å øke forsyningssikkerheten. Løsningen med parallelle ledninger gir imidlertid større arealbeslag og medfører økte ulemper for landskap og naturmangfold gjennom et bredere ryddebelt. Til tross for de negative konsekvensene vurderte NVE at styrket forsyningssikkerhet oppveide ulempene og ga konsesjon. NVE stilte i konsesjonen vilkår om blant annet begrenset skogrydding og utarbeidelse av detaljplan for å redusere miljøpåvirkningen.

Klagen

Erik Klepp som er berørt grunneier på eiendom gnr. 9 bnr. 1, har klaget på både konsesjonsvedtaket og samtykket til ekspropriasjon. Han mener at innspillene i høringsuttalelsen hans ikke er blitt tilstrekkelig vektlagt, og stiller spørsmål ved om konsekvensvurderingene er basert på et nullalternativ hvor den tidligere omsøkte ledningen fra 2018 legges til grunn. Videre anfører han at erstatningen må gjenspeile den reelle verdien

av arealene som berøres, og reagerer på at Lede sendte forslag til erstatningsavtale før konsesjonsvedtaket forelå. Klepp mener også at Lede ikke har gjort tilstrekkelige forsøk på å oppnå minnelig avtale med ham.

I tillegg bestrider Klepp behovet for det omsøkte arealet til anleggsvei og riggplass. Han stiller spørsmål ved bredden på den planlagte anleggsveien og omfanget av masseuttaket som er beregnet for byggingen. Han mener dessuten at allerede ryddede arealer i forbindelse med utviklingen av industriparken på Frier Vest burde vært benyttet som riggområde i stedet for å beslaglegge ytterligere arealer.

Lede AS og NVEs vurdering av klagen

Lede mener at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket. Når det gjelder samtykke til ekspropriasjon, viser selskapet til at det er vanlig praksis å inngå eller forhandle om grunneieravtaler før konsesjonsvedtak foreligger, og at den økonomiske risikoen ved dette ligger hos nettselskapet. Lede opplyser videre at de fortsatt er i dialog med grunneieren med sikte på å oppnå en minnelig avtale, og at alle innkomne høringsinnspill er blitt besvart.

Om behovet for areal til anleggsvei og riggplass, forklarer Lede at den oppgitte veibredden inkluderer grøfter og sidearealer, og at denne bredden etter deres vurdering samsvarer med opplysninger i grunneierens egen skogbruksplan. Selskapet opplyser også at de vil foreta en ny vurdering av beregnet masseuttak som følge av innspillet fra klageren.

For valg av riggplass viser Lede til at lokaliseringen er valgt ut fra hensyn til adkomst, lagrings- og monteringsbehov, nærhet til ledningstraseen og et ønske om å redusere behovet for helikoptertransport over veier og andre beferdede områder. Arealer i Frier Vest ble ikke vurdert som riggplass fordi de ligger på motsatt side av fylkesveien i forhold til anlegget.

NVE vurderer at klagen ikke inneholder opplysninger som gir grunnlag for å endre verken konsesjonsvedtaket eller samtykket til ekspropriasjon.

For den delen av saken som gjelder ekspropriasjon, legger NVE til grunn at Lede fortsatt er i dialog med grunneieren for å oppnå en minnelig avtale. NVE understreker at spørsmål om erstatning og innholdet i eventuelle avtaler er privatrettslige forhold mellom partene, og ikke noe NVE vurderer som del av ekspropriasjonssaken. Dersom partene ikke kommer til enighet, skal erstatningen fastsettes ved skjønn. NVE opprettholder sin tidligere vurdering om at de samfunnsmessige fordelene ved tiltaket er klart større enn de ulempene tiltaket medfører, og at vilkårene for ekspropriasjon er oppfylt.

Når det gjelder anleggsvei og riggplass, viser NVE til at det ikke er gitt samtykke til ekspropriasjon for disse arealene ennå. Slike forhold skal behandles nærmere i forbindelse med detaljplanen som Lede må sende inn før byggestart. NVE har derfor ikke tatt stilling til de konkrete løsningene for anleggsveier, masseuttak eller riggområder. Samtidig påpekes det at konsesjonen inneholder vilkår om at midlertidige anleggsområder skal planlegges i samråd med berørte grunneiere og myndigheter. NVE mener derfor at klagen ikke tilfører

opplysninger som endrer vurderingen av konsesjonsspørsmålet riggområde i stedet for å beslaglegge ytterligere arealer.

Departementets vurderinger

Departementet er enig med NVE i at de samfunnsmessige fordelene ved tiltaket er betydelige. Utbyggingen vil styrke forsyningssikkerheten i grenlandsområdet, øke nettkapasiteten og legge til rette for ny industri- og næringsutvikling i Frier Vest. Dagens nett har begrenset kapasitet, og de omsøkte anleggene er nødvendige for å møte et behov for økt kraftforsyning i området. Etter departementets vurdering overstiger nytten av tiltaket klart de skader og ulemper som påføres berørte grunneiere og andre interesser.

Når det gjelder samtykket til ekspropriasjon, viser departementet til at flere av innvendingene knytter seg til dialogen mellom grunneier og tiltakshaver samt spørsmål om erstatning. Erstatningens størrelse og innholdet i eventuelle avtaler mellom partene, er privatrettslige forhold som ikke er avgjørende for vurderingen av om vilkårene for ekspropriasjon er oppfylt. Dersom partene ikke kommer fram til en minnelig løsning, vil erstatningen kunne fastsettes ved rettslig skjønn. Departementet legger videre til grunn at tiltakshaver på vanlig måte fortsatt søker å oppnå minnelige avtaler med berørte grunneiere. Departementet slutter seg for øvrig til NVEs vurdering om at vilkårene for ekspropriasjon er oppfylt, jf. oreigningslova § 2.

Når det gjelder innsigelsene knyttet til anleggsvei, masseuttak og plassering av riggområde, viser departementet til at disse forholdene i stor grad hører til den kommende detaljplanfasen. Konsesjonen inneholder vilkår om at midlertidige anleggsveier, riggplasser og andre hjelpeanlegg skal planlegges i samråd med berørte grunneiere, rettighetshavere og relevante myndigheter. De konkrete løsningene vil bli vurdert nærmere ved NVEs behandling av detaljplanen. Departementet kan derfor ikke se at klagen avdekker forhold som tilsier at konsesjonsvedtaket bør endres.

Konklusjon

Energidepartementet finner etter en samlet vurdering ikke grunnlag for å ta klagen til følge. NVEs vedtak av 3. juli 2026 om konsesjon og samtykke til ekspropriasjon opprettholdes.

Departementets vedtak i klagesaken er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd tredje punktum.

Med hilsen

Tollef Taksdal (e.f.)
avdelingsdirektør

Tom Wiersdalen Karlsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Erik Klepp			
Lede AS	Postboks 80	3901	PORSGRUNN
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstuen	0301	OSLO
Simonsen Vogt Wiig			
Kristiansand			